

De Hersteld Apostolische Zendinggemeente Arnhem

Geloven in Arnhem deel 15

Toen in de naoorlogse jaren de wijk Monnikenhuizen werd gebouwd, lag het nog voor de hand dat er een Hervormd kerkgebouw in zou verrijzen. Het werd de Uitzicht Kerk, met een naam die geïnspireerd was op de ligging vlakbij Hoogte Tachtig. In 1955 werd ze in gebruik genomen maar twintig jaar later stond ze alweer te koop. Vanaf 1976 was de Bethel Pinksterkerk er te gast en in 1981 werd het gebouw gekocht door de Hersteld Apostolische Zending Kerk, die blij was op die manier het Spijkerkwartier te kunnen verlaten.

We zijn in Geloven in Arnhem de stroming van de Apostolischen al in aflevering 1 tegengekomen; ze zijn deel van de veelkleurige oogst van Opwekkingsbewegingen uit de negentiende eeuw. Zoals de naam al zegt, wordt in deze kerken terug gegrepen op ervaringen en organisatieprincipes uit de oertijd van het Christendom. Charismatische figuren in Engeland en Duitsland kregen profetische visioenen van herleving en vernieuwing van het geloof waaraan zij als opvolgers van de nieuwtestamentische apostelen leiding zouden gaan geven. Dat lijkt een kwetsbaar organisatieprincipe en dat werd het ook in de praktijk al werd op allerlei manieren geprobeerd om willekeurig te voorkomen. Waar sommige van de leidslieden uit de begintijd van de Apostolische Beweging nog over natuurlijk gezag konden beschikken, braken onder opvolgers al gauw ruzies uit. De Apostolischen kennen dan ook een afscheidings- en afsplitsingsstrategie die het gereformeerde protestantisme naar de kroon steekt.

In de naam van de HAZK klinkt ook die traditie door maar de Arnhemse gemeente kent al dertig jaar rust in de eigen gelederen. Dat heeft vast ook te maken met de personen die leiding geven. Evangelist Kuipers en herder Blumink ontvangen mij vriendelijk en zijn open over hun overtuiging. "Bijbelgetrouw" is een sleutelwoord in hun taal; met dat begrip kiezen ze positie in de oecumene. Er zijn in ons land nog een paar andere lokale HAZK gemeenten met samen een paar duizend leden. Vanuit Arnhem worden missionair-diaconale contacten onderhouden met gemeenten in Georgie en Congo.

Ik krijg bij aankomst op deze zonnige augustuszondag een orde van dienst en een gezangenbundel die als aanvulling dient bij de oude Hervormde bundel psalmen en gezangen uit 1938. De taal daaruit zet de toon van de gehele dienst: het is alsof de Hersteld Apostolischen zich in hun geloof het meest thuis voelen in Nederlands dat in hedendaags spraakgebruik niet meer voor komt. Dat heeft ongetwijfeld eerbiedige motieven maar maakt het voor een nieuwkomer of buitenstaander niet gemakkelijk. De ongeveer dertig aanwezigen (de helft van het aantal plaatselijke HAZK-leden) zijn niet anders gewend, zoals ze er ook niet van opkijken dat de aanwezige vrouwen tijdens de dienst een hoofddeksel dragen. Er wordt veel en uitbundig gezongen in deze viering waarin de herkenbare liturgische onderdelen in een heel eigen volgorde zijn geplaatst (na afloop wordt mij uitgelegd dat ook dit het resultaat is van een profetische ingeving).

De preek behandelt apocalyptische Bijbelgedeelten. Samengevat komt de boodschap erop neer dat, ook als het er soms op lijkt dat God in deze tijd afwezig is, de Bijbel ons leert dat we met de tekenen der tijden te doen hebben en de Wederkomst van Christus aanstaande is.

Ook dat is een kenmerk van de Apostolischen: hun sterk eschatologische besef. Ook in deze kerk staat het met grote letters op de muur: Maranatha. Misschien maakt dat verlangen alle taal en vorm wel betrekkelijk. Maar ik blijf toch zitten met de vraag of Bijbelgetrouw geloof en moderniteit niet wat minder beducht voor elkaar zouden mogen zijn.

Kees Tinga

Meer informatie over de Hersteld Apostolische Zendingkerk in Arnhem en haar beginselen en activiteiten is te vinden op de website: hazknederland.org